

96. Perjantaina 28 päivänä syyskuuta 1990

kello 13

Siv.

Päiväjärjestys

Hallituksen esitys n:o 76

Laki- ja talousvaliokunnan mietintö
n:o 15

Ilmoituksia

Siv.

Ainoa käsittely:

Esitellään:

1) Asetus 9 päivästä elokuuta 1990
Yhdistyneiden Kansakuntien turvalli-
susneuvoston Irakia ja Kuwaitia kos-
kevaan päätökseen perustuvien velvoi-
tusten täyttämisestä 3223

Mainittu asetus (A n:o 9)
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö no 12

Ensimmäinen käsittely:

2) Ehdotus laiksi Kehitysaluerahasto
Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun
lain 11 §:n muuttamisesta „
Hallituksen esitys n:o 94
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o
26

3) Ehdotus asunto-olojen kehittä-
misrahaston lainanottovaltuuksista
vuonna 1990 „
Hallituksen esitys n:o 91
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o
27

4) Ehdotus laiksi maksujen penni-
määrien pyöristämisestä 3225
Hallituksen esitys n:o 93
Pankkivaliokunnan mietintö n:o 4

5) Ehdotus laiksi ortodoksisesta
kirkkokunnasta annetun lain 41 §:n
muuttamisesta „

6) Hallituksen esitys n:o 134 laiksi
valtionneuvoston ministeriöiden luku-
määrästä ja yleisestä toimialasta anne-
tun lain 3 §:n muuttamisesta 3225

7) Hallituksen esitys n:o 135 laiksi
Lappeenrannan teknillisestä korkea-
koulusta annetun lain 1 §:n muuttami-
sesta „

8) Hallituksen esitys n:o 136 laiksi
Suomen Akatemiasta „

9) Hallituksen esitys n:o 137 laiksi
Ilmailulaitoksesta „

10) Hallituksen esitys n:o 138 laeiksi
työntekijäin eläkelain sekä lyhytaikai-
sissa työsuhteissa olevien työntekijäin
eläkelain 1 §:n muuttamisesta „

11) Hallituksen esitys n:o 139 laiksi
yrityskiinnityslain muuttamisesta ja
eräksi siihen liittyviksi laeiksi „

12) Hallituksen esitys n:o 140 laiksi
sukunimilain muuttamisesta „

13) Hallituksen esitys n:o 141 laiksi
rangaistusmääräyslain muuttamisesta . „

14) Hallituksen esitys n:o 143 laiksi
Suomen osallistumisesta Yhdistyneiden
Kansakuntien rauhanturvaamistoimin-
taan annetun lain muuttamisesta „

15) Hallituksen esitys n:o 144 laiksi luopumiseläkelain muuttamisesta 3225

16) Hallituksen esitys n:o 145 eräiden maaseutuelinkeinolakiin liittyvien lakien muuttamisesta ”

17) Hallituksen esitys n:o 146 laiksi sokerilain 13 §:n muuttamisesta ”

18) Hallituksen esitys n:o 147 laiksi kotimaisesta tärkkelystuotannosta annetun lain 13 §:n muuttamisesta ”

19) Hallituksen esitys n:o 148 laiksi kotimaisesta öljykasvituotannosta annetun lain 13 §:n muuttamisesta ”

20) Hallituksen esitys n:o 149 laeiksi maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta annetun lain 6 ja 27 §:n, maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annetun lain sekä meijerikohtaisesta kiintiömaksusta annetun lain muuttamisesta ja voimassaoloajan jatkamisesta ”

21) Hallituksen esitys n:o 151 laiksi kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annetun lain 5 §:n 3 momentin 1 kohdan kumoamisesta ... ”

22) Ed. M. Lahtisen ym. lakialoite n:o 59 laiksi kansaneläkelain 3 §:n 2 momentin väliaikaisesta muuttamisesta .. ”

23) Puhemiesneuvoston ehdotus eduskunnan oikeusasiamiehen johtosäännön muuttamisesta ”

Puhetta johtaa toinen varapuhemies Pesälä.

Nimenhuudossa merkitään poissa oleviksi ensimmäinen varapuhemies Hetemäki-Olander sekä edustajat Anttila, Björklund, Elo, Helle, Hilpelä, Jansson, Jokiniemi, Järvisalo, Kalima, Kauppinen, Kautto, Kempainen, Kietäväinen, Kuuskoski-Vikatmaa, M. Lahtinen, Melin, Moilanen, Mörttinen, Nieminen, Paasio, Perho, Pietikäinen, Puolanne, Puska, Rantanen, Rehn, Renlund, Rinne, T. Roos, Rusanen, Sarapää, Suominen, Särki-

Siv. järvi, Taxell, Tiuri, Tähkämaa ja Vähäkangas.

Ilmoitusasiat:

Lomanpyynnöt

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä päivästä sairauden takia ed. Rantanen, virkatehtävien vuoksi edustajat Hetemäki-Olander ja Kautto sekä yksityisasioiden takia edustajat Helle, Jokiniemi, Järvisalo, Kauppinen, M. Lahtinen, Melin, Perho, Pietikäinen, Puska, Rinne, T. Roos, Rusanen, Sarapää, Suominen, Särkijärvi ja Vähäkangas, ensi lokakuun 2 päivään virkatehtävien vuoksi ed. Jansson ja yksityisasioiden takia ed. Mörttinen, 3 päivään virkatehtävien vuoksi ed. Anttila sekä 4 päivään virkatehtävien takia edustajat Elo, Hilpelä, Kempainen ja Tiuri.

Uusia hallituksen esityksiä

Toinen varapuhemies: Ilmoitetaan, että tasavallan presidentin kirjelmän ohella kuluvaan syyskuun 21 päivästä ovat eduskunnalle saapuneet hallituksen esitykset n:ot 142, 150, 152 ja 153, jotka nyt on edustajille jaettu.

Kirjalliset kysymykset

Toinen varapuhemies: Ilmoitetaan, että eduskunnalle ovat, puhemiehelle osoitetuina, saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin n:ot 431, 439 ja 441. Nämä kysymykset vastauksineen on nyt jaettu edustajille.

Valtiovarainvaliokunnan jäsenet

Toinen varapuhemies: Ilmoitetaan, että valiokuntapaikkojen järjestelyä varten pyytää ed. E. Aho vapautusta valtiovarainvaliokunnan jäsenyydestä. Puhemiesneuvosto puoltaa anomusta.

Anomukseen suostutaan.

Toinen varapuhemies: Ilmoitetaan, että valtiovarainvaliokunnan täydennysvaali toimitetaan ensi tiistaina lokakuun 2 päivänä pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat täydennysvaalia varten on vaalisäännön 19 §:n mukaan jätettävä keskuskansliaan viimeistään mainittuna tiistaina kello 11.

Puheenvuoron saatuaan lausuu

Ed. Riihijärvi: Herra puhemies! Suuri valiokunta kokoontuu välittömästi tämän istunnon päätyttyä.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

Poisto päiväjärjestyksestä

Toinen varapuhemies: Päiväjärjestyksestä poistetaan 1) asia.

2) Ehdotus laiksi Kehitysaluerahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 94
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 26

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 26.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi ja asia lähetetään suureen valiokuntaan.

3) Ehdotus asunto-olojen kehittämisrahaston lainanottovaltuuksista vuonna 1990

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 91
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 27

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 27.

Keskustelu:

Ed. Mäki-Hakola: Herra puhemies! Esillä on lainanottovaltuus asunto-olojen kehittämisrahastolle. Tämän vuoden budjetissa on oikeutettu asuntorahastolle annettavaksi enintään 300 miljoonaa lyhytaikaista lainaa. Tilanne on kuitenkin hyvin nopeasti kääntynyt, kai täytyy sanoa, myönteiseen suuntaan, sillä tämän vuoden asuntolainoitettujen vuokratulokohteet ovat käynnistyneet oletettua huomattavasti nopeammin.

Kun esimerkiksi viime vuoden aikana alkaneista vuokratulokohteista tähän mennessä oli käynnistynyt noin 19 prosenttia, niin nyt on käynnistyneitä kohteita jo yli 31 prosenttia. Toisin sanoen tämä asuntorahastoratkaisu näyttää myönteiseltä juuri lainojen ja rahoitusten saantimielessä.

Rahat ovat kuluvalta vuodelta vaarassa loppua jo joulukuun alkupuolella. Hallitus esittää lisää lainanottovaltuutta 800 miljoonaa markkaa. Valiokunnassa on kuitenkin sekä ympäristöministeriön että valtiovarainministeriön taholta todettu, että tämäkin lainanottovaltuus jää aivan liian pieneksi. Tämän takia valtiovarainvaliokunta mietinnössään onkin yhtynyt siihen ministeriöitten edustamaan kannanottoon, että lainanotto-oikeus nostettaisiin tällä päätöksellä, joka nyt eduskunnassa on, peräti 1 250 miljoonaa markkaan.

Ed. Laaksonen: Herra puhemies! Valtiovarainvaliokunnassa vasemmistoliiton eduskuntaryhmän edustajat ovat yhtyneet tähän hallituksen esitykseen asunto-olojen kehittämisrahaston lainanottovaltuuksien lisäämisestä. Lisäyshän on tuo 450 miljoonaa markkaa, joka on oikea, hyvä ja välttämätön asia. Tästä olemme yhtä mieltä.

Mutta haluan muutaman sanan sanoa yleensä asuntopolitiikasta ja tässä yhteydessä tuoda myös sen asian esille, että meidän mielestämme olisi tullut kiinnittää tämän käsittelyn yhteydessä huomiota siihen, että toisaalta on olemassa ns. kahden asunnon ongelma, joka koskettaa hyvin monia suomalaisia tänä päivänä, ja toisaalta se, että varsin voimakkaasti korot ovat viime aikoina nousseet ja se on lisännyt ihmisten asinkustannuksia. Tähän puoleen ei ole riittävästi kiinnitetty huomiota.

Herra puhemies! Asian käsittelyn kolmannessa vaiheessa tulemme esittämään perustelulausumaa, jossa näihin ongelmiin viitataan.

Mutta, herra puhemies, haluan tässä yhteydessä vielä puuttua asuntopolitiikkaan muutoinkin, koska asuntorakentamisesta on kysymys. Tässä mielessä kaivoin esille Holkerin hallituksen hallitusohjelman ja katsoin, mitä siellä sanotaan; muutama sana siitä.

Ensinnäkin asuntopolitiikan osalta hallitus toteaa kategorisesti, että "hallituksen tavoitteena on asunnottomuuden poistaminen". Hyvä on. Mutta mikä onkaan tilanne tänä päivänä asunnottomuuden osalta? Edelleen tässä maassa on asunnottomia 12 500 henkilöä. Alkaa olla todella tällä hallituksella kiire, että tämä pyrkimys, jonka hallitus on asettanut, tulisi toteutettua. On jokseenkin varmaa, että asuntorahaston puitteissakaan, joka nyt on käynnistämässä asuntorakentamista, ei päästä tavoitteeseen olkoinkin, että asuntorakentaminen on rahaston myötä vilkastunut, niin että aloitettavia kohteita on Mäki-Hakolan mainitsemalla tavalla enemmän kuin tänä vuonna. Mutta on tässä yhteydessä syytä myös korostaa sitä, että samanaikaisesti, kun näin on, meillä on varsin voimakkaasti vuokra-asuntokanta vähentynyt. Ne ovat muuttuneet omistusasunnoiksi, ja näin ollen koko vuokra-asuntopohja on päässyt pienenemään maassamme, ja se on erittäin valitettava asia.

Oikeastaan ajattelin kohdistaa näitä sanoja asunto- ja ympäristöministeri Bärlundille, mutta hän nyt ei näytä olevan paikalla. Mutta kun muita hallituksen jäseniä on, niin ehkä he voisivat tässä suhteessa kysymyksiini vastata ja valistaa minua, kun ajattelin hallituksen ohjelmasta vielä paria kohtaa siteerata ja kysyä, mitä hallitus todella on tehnyt näitten asioiden osalta.

Ensinnäkin täällä todetaan, että aravalaina-aikojä pidennetään ja aravakorkoja pyritään alentamaan. Kysymys kuuluu hallituksen edustajille: Mitä tässä suhteessa on tapahtunut? Onko aravalaina-aikojä pidennetty? Onko aravakorkoja alennettu, niin kuin hallitusohjelma antaa ymmärtää? Edelleen kysyisin: Mitä todella hallituksen piirissä yhdessä rahalaitosten kanssa on tehty, kun hallitusohjelmassa todetaan: "Rahamarkkinoiden kehityksestä johtuen selvitetään yhteistyössä pankkien kanssa mahdollisuudet

pankkien myöntämien asuntolaina-aikojen pidentämiseksi?"

Toki tiedämme, että pankit ovat pidentäneet asuntotorppareitten laina-aikojä osittain varmasti johtuen siitä, että korot ovat nousseet, mutta samalla se merkitsee sitä, että näitten ihmisten velkavankeus vain pitenee, mutta mitään todellista helpotusta ei ole ihmisten asuntokurjuuteen tullut tämän hallituksen aikana.

Herra puhemies! Summa summarum voisi todeta, että eräs osa-alueista, jossa tämä hallitus on pahiten epäonnistunut, on maassamme harjoitettu asuntopolitiikka. Tässä yhteydessä viitataan alussa mainitsemaani asunnottomien surkeaan tilanteeseen. Asunnottomia on tällä hetkellä 12 500 ihmistä, ja hallitus lupasi asunnottomuuden tästä maasta poistaa.

Ed. Joenpalo: Herra puhemies! Ed. Laaksonen esitti kysymyksiä hallitukselle. En tietenkään vastaa hallituksen puolesta hänen tekemiinsä kysymyksiin, mutta joitakin hänen väittämiään sen sijaan olen kommentoinut.

Ensinnäkin totean ed. Laaksosen kovin harkiten lukeneen Holkerin hallituksen asuntopoliittista ohjelmaa. Siellähän mm. aravatuotannon määrä oli tietyn suuruinen, ja tämä hallitus on jo näiden kolmen vuoden kuluessa pystynyt sitä huomattavalla tavalla ylittämään tuottaen sekä omistusasuntoväijä vuokra-asuntoja paljon, paljon enemmän kuin ohjelmaan on kirjattu. Se on myönteinen asia ainakin minun mielestäni.

Samoin rahoitusjärjestelmän uudistaminen on todella myönteinen asia, joka on kirjattu Holkerin hallituksen ohjelmaan ja joka myös on toteutunut. Näitä ed. Laaksonen ei tunnu noteeraavan laisinkaan.

Tekisi mieli kysyä ed. Laaksoselta, mikä on se hinta, jonka nämä kahden asunnon loukkuun joutuneet ihmiset saivat siitä toisesta asunnostaan. Onko se odotusarvon mukainen hinta vai se asunnon todellinen hinta? Loukun eräs syyhän on siinä, että ihmiset odottavat asunnostaan suurempaa hintaa kuin markkinat ovat valmiita maksamaan, ja sen takia niitä asuntoja ei olla valmiita myymään pois.

Mitä tulee vuokra-asuntokannan poistumaan, niin päinvastoin kuin ed. Laaksonen väittää, tämän hallituksen toimiessa on

vuokra-asuntojen poistuma selvästi hidastunut ja kun on pystytty tuomaan lisää arava-vuokra-asuntoja, niin itse asiassa päästäessä tarkastelemaan koko hallituskautta voidaan ehkä nähdä, että olemme saaneet lisää vuokra-asuntoja tällä hallituskaudella.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lainanottovaltuuksien ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi ja asia lähetetään suureen valiokuntaan.

4) Ehdotus laiksi maksujen pennimäärien pyöristämisestä

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 93
Pankkivaliokunnan mietintö n:o 4

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on pankkivaliokunnan mietintö n:o 4.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi ja asia lähetetään suureen valiokuntaan.

5) Ehdotus laiksi ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain 41 §:n muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 76
Laki- ja talousvaliokunnan mietintö n:o 15

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on laki- ja talousvaliokunnan mietintö n:o 15.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi ja asia lähetetään suureen valiokuntaan.

Poistoja päiväjärjestyksestä

Toinen varapuhemies: Päiväjärjestyksestä poistetaan 6)–23) asia.

Toinen varapuhemies: Eduskunnan seuraava täysistunto on tänään kello 13.45.

Täysistunto lopetetaan kello 13.19.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Erkki Ketola
